

26 DECEMBER 2010 – HEILIGE FAMILIE • JEZUS, MARIA EN JOZEF

COMMENTAAR BIJ DE ZONDAGSLEZINGEN

— Kris DEPOORTERE —

Kleindochtertje

VLAK NA KERSTMIS VIEREN WE de Heilige Familie. Het evangelie komt uit de lezing van Jezus' leven volgens Matteüs. Het vertelt de vlucht van Jozef, Maria en Jezus met hun ezel naar Egypte. Talloze schilderijen illustreren dit verhaal. En fantasieën uit de apocriefe evangelies. Zoals die treurwilg die zijn takken liet zakken om het trio te verbergen, toen de soldaten van Herodes met hun machetes vlakbij waren.

Het is een zondag waarop men vroeger het vingertje opstak om moraliserend te wijzen op de plichten van het gezin. Om dat te vermijden, is er slechts één mogelijkheid: een actueel verhaal vertellen van trouw. Het gaat wel over een opa die voor zijn kleindochter zorgt. Maar is dat vandaag niet zo vaak het geval? De rol van grootouders is van immens belang in de opvoeding van de kleinkinderen in deze tijd, waarop beide ouders het meer dan druk hebben. Ik ben er vaak door ontroerd, als ik het zie: oma's aan de kleuterschool. Dit commentaar op de liturgie draag ik dus dankbaar op aan ouders én aan grootouders. Er zijn dus niet enkel Maria en Jozef en Jezus, maar ook hun grootouders, van Maria's zijde grootmoe Anna, al heel vroeg weduwe, en Jozefs vader Jakob (volgens Matteüs) of Eli (volgens Lucas). Daarboven is het een verhaal van vluchtelingen.

Philippe Claudel schreef het ontroerende boekje *Het kleine meisje van mijnheer Linh* uit 2008 (*La petite fille de monsieur Linh*, Livres de poche 30831). Hij is ook de auteur van *Grijze zielen* en van *Het verslag van Brodeck*. Monsieur Linh zit op de achtersteven van een boot met een kleine reiskoffer (met wat foto's en een zakje aarde van zijn dorp) en zijn kleinkind. Ze worden weggebracht uit Zuidoost-Azië als vluchtelingen. Hun hele familie werd gedood bij een aanval van bezettingstroepen: een plotse vuurslag in het water van een rijstveld. Onderweg zingt opa Linh steeds hetzelfde liedje voor de boreling: „Er zal altijd een morgen zijn.” Het kleinkind heet Sang Diû, zoete morgen.

Ze bereiken Frankrijk. Hij krijgt een verblijfplaats in een slaapzaal met opeengepakte vluchtelingen. Ze lachten met monsieur Linh als hij zijn kleinkind bij zich op de matras pakt en zingt. Na weken durft hij de straat opgaan met zijn kleinkind in de armen. Op een bank in een park (ik zie zo de Jardin du Luxembourg voor mij in Parijs) komt een man op het andere einde van de bank zitten, monsieur Bark. Ze kennen geen woord van elkaars taal. Bark vraagt naar de naam van het kind. Hij verstaat Sang Diû als sans Dieu, zonder God. Monsieur Linh zegt: „*Tao-lai*, goededag.” De Parijzenaar veronderstelt dat dit de naam is van de vluchteling. Er gebeurt weinig in dit boekje, maar wel een wonder van vriendschap.

Ze zien elkaar elke ochtend in het park, steeds praten ze met elkaar, zonder elkaars taal te begrijpen. Te midden van de winter wordt monsieur Linh afgevoerd naar een andere plaats, een gerenoveerde ouderenvoorziening met een prachtig park, buiten de stad. Geïsoleerd. Linh krijgt zelfs geen tijd om zijn vriend te verwittigen. Hij wordt er nauwgezet in het oog gehouden, omdat hij probeerde te ontsnappen. Eindelijk lukt het toch. In de vroege lente, met zijn kleinkind in de armen, in kamerjas en op sloffen stapt hij terug naar 'zijn' stad om er zijn vriend te vinden. Hij oriënteert zich op de zon. Onderweg zijgt hij neer op het voetpad, „zijn hoofd overvol van te veel mislukkingen, teveel verliezen. Wat is het leven anders dan een halsketting kwetsuren? Waarom is de nieuwe morgen nog bitterder dan de vorige?” Iemand geeft hem een aalmoes. Lijkt hij een bedelaar? Hij weent. Dan ziet hij weer de bomkrater waarin zijn familie verdween en hij zet door.

Monsieur Bark zit al vele weken elke namiddag op de bank te wachten. En dan plotseling ziet hij hem, „Monsieur Toa-laï, monsieur Linh.” Beiden hollen naar elkaar toe, dwars door de rode verkeerslichten. Een auto die niet meer kan remmen. Monsieur Linh in een plas bloed. Het kindje heeft hij nog net kunnen weggooiden in zijn bundel kleren. In de ziekenwagen zitten ze hand in hand, opa Linh, zijn vriend Bark en kleinkind Sang Diû. En daar begrijpt Bark dat het kind geen *sans Dieu* betekent, maar net het omgekeerde „God, moeder van een zoete morgen”.

Een ode alle ouders en grootouders, die voor kinderen zorgen. Ze maken ze tot 'zoete morgens'.

EERSTE LEZING

WIJSHEID VAN JEZUS SIRACH

3, 2-6.12-14

De Heer heeft een vader aangesteld over de kinderen, en de moeder recht gegeven over haar zonen. Wie zijn vader eerbiedigt, krijgt vergiffenis van zonden, en als iemand die schatten verzamelt, is hij die zijn moeder eert. Wie zijn vader eert, beleeft vreugde aan zijn kinderen, en wanneer hij bidt, wordt hij verhoord. Wie zijn vader eert, zal een lang leven genieten, en wie zijn vader gehoorzaamt, verkwikt het hart van zijn moeder. Wie de Heer vreest, eert zijn ouders.

Kind, draag zorg voor uw vader op zijn oude dag en doe hem geen verdriet zolang hij leeft. Op de dag dat ge in nood zijt, wordt aan u gedacht; gij die nog in volle kracht zijt, veracht uw vader niet. Medelijden met uw vader zal niet worden vergeten; anders dan de zonden bouwt zij uw huis op.

TWEDE LEZING

BRIEF AAN DE KOLOSSENZEN 3, 12-21

Broeders en zusters,

Bekleedt u, als Gods heilige en geliefde uitverkorenen, met tedere ontferming, goedheid, deemoed, zachtheid en geduld. Verdraagt elkander en vergeeft elkander als de een tegen de ander een grief heeft. Zoals de Heer u vergeven heeft, zo moet ook gij vergeven. Voegt bij dit alles de liefde als de band der volmaaktheid. En laat de vrede van Christus heersen in uw hart; daartoe zijt gij immers geroepen, als leden van één lichaam, en weest dankbaar.

Het woord van Christus moge in volle rijkdom onder u wonen. Leert en vermaant elkander met alle wijsheid. Zingt voor God met een dankbaar hart psalmen, hymnen en liederen, ingegeven door de Geest. En al wat gij doet in woord of werk, doet alles in de naam van Jezus de Heer, God de Vader dankend door Hem.

Vrouwen, weest uw man onderdanig, zoals het christenen betaamt. Mannen, heb uw vrouw lief en weest niet humeurig tegen haar. Kinderen, gehoorzaamt uw ouders in alles, want dit is de Heer welgevallig. Vaders tergt uw kinderen niet, opdat zij de moed niet verliezen.

EVANGELIE

MATTEUS 2, 13-15.19-23

Toen de Wijzen waren heengegaan, verscheen een engel van de Heer in een droom aan Jozef en sprak: „Sta op, neem het kind en zijn moeder, vlucht naar Egypte en blijf daar tot ik u waarschuw, want Herodes komt het kind zoeken om het te doden.” Hij stond op en week in de nacht met het kind en zijn moeder naar Egypte uit. Daar bleef hij tot aan de dood van Herodes, opdat in vervulling zou gaan wat de Heer gesproken had door de profeet: „Ik heb mijn zoon geroepen uit Egypte.”

Nadat Herodes gestorven was, verscheen in Egypte een engel van de Heer in een droom aan Jozef en zei: „Sta op, neem het kind en zijn moeder en trek naar het land Israël, want die het kind naar het leven stonden, zijn gestorven.” Hij stond op, nam het kind en zijn moeder en ging naar het land Israël.

Toen hij echter hoorde, dat Archelaüs in plaats van zijn vader Herodes over Juda heerste, vreesde hij daarheen te gaan; van Godswege in een droom ingelicht, begaf hij zich daarom naar het gebied van Galilea. Hier aangekomen, vestigde hij zich in een stad, Nazaret geheten, opdat in vervulling zou gaan wat door de profeten gezegd was: „Hij zal een Nazoreeër genoemd worden.”

Schriftlezingen © Katholieke Bijbelstichting 's Hertogenbosch, www.bijbel.net